

11. Sınıf Makale Konu Anlatımı

www.edebiyatnotu.com

Makale Nedir?

Bir konuda bilgi vermek, bir konuya açıklık getirmek, yeni bir görüş ileri sürmek veya bir düşüncenin doğruluğunu/yanlışlığını kanıtlamak için yazılan bilimsel nitelikli dergi ve gazete yazıdır.

Makale ikiye ayrılır:

1-Gazete makaleleri: Güncel olayları ele alır ve fıkradan (köşe yazısı) gelişmişbir özelliğe sahiptir.

2-Bilimsel makale: Tıp, sosyoloji, ekonomi gibi alanlara yönelik konular ele alınır.

- ✓ Gazeteye türüyle birlikte doğmuştur.
- ✓ Daha çok bilimsel, akademik ve kültürel konularda yazılır.
- ✓ Önemli ilkeleri "inceleme, nesnellik, kanıtlama, bilimsellik ve öğreticilik"tir.
- ✓ Ortaya konan düşünceler, araştırmaya ve kanıtlamaya dayalıdır.
- ✓ Konunun ayrıntısına inilir, uzunluğu ile ilgili bir sınırlama yoktur.
- ✓ Makale yazarının konusunda uzman olması gerekir.
- ✓ Ciddi bir dil kullanılır.

Makale Türünün Özellikleri

- ✓ Nesnel bir anlatım söz konusudur.
- ✓ Açıklayıcı / tartışmacı anlatım biçiminden yararlanır.
- ✓ Tanımlama, örnekleme, karşılaştırma gibi düşünceyi geliştirme yollarına başvurulur.
- ✓ Giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir plan dâhilinde yazılır.
- ✓ Bilimsel makaleler, uzun bir araştırma gerektirir, genellikle akademik dergilerde yayımlanır.

Makale Türünün Özellikleri

✓ Gazetelerin ilk sayfasındaki makalelere başmakale, yazarına başyazar denir.

✓ Edebiyatımızdaki ilk örneğini, 1860'ta Tercüman-ı Ahval gazetesinde yayımladığı Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi ile Şinasi vermiştir.

Makale Türünün Özellikleri

Makale yazarken aşağıdaki kriterler önemlidir:

- Anlatımda sade ve belirli bir format uygulanmalı.
- Somut özellikler ön planda olmalı.
- Öne sürülen düşünce ve tez kanıtlarla desteklenmelidir.
- Makale yazarken belirli bir konu yoktur.
- Yazar her konuda makale yazabilir.
- Gazete, dergi ve internette yayımlanır.

Bilimsel Makalenin Bölümleri

BAŞLIK

Metinde işlenen konu neyse başlık odur.

ÖZET

Bir yazının veya kitabın anlatmak istediklerinin sırası bozulmadan kısaltılmış hâline "özet", bu işi yapmaya da "özetleme" denir.

GİRİŞ

Konuyla ilgili temel bilgilerin verildiği bölümdür. Konuyla ilgili daha önce yapılan çalışmalar da bu bölümde anılır. Çalışmanın gerekliliği ortaya konur.

Bilimsel Makalenin Bölümleri

YÖNTEM

Araştırmanın hangi yöntemlerle yapıldığı gerekçeleriyle birlikte yazılır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve bu bulguların ne anlama geldiği dile getirilir.

ASIL METİN

Araştırmanın ayrıntılarıyla ele alındığı bölümdür. Gerekirse konuyla ilgili terimler kullanılır.

Bilimsel Makalenin Bölümleri

SONUÇ VE TARTIŞMA

Elde edilen bulgulardan sonuçların çıkarıldığı bölümdür.

www.edebiyatnotu.com

KAYNAKÇA

Bilimsel araştırmalarda, yararlanılan kaynaklar mutlaka belirtilmelidir. Kitaptan alıntı yapılmışsa řu sırayla gösterilir: yazarın soyadı, adı, kitabın adı, kitabın yayınevi, kitabın basıldığı yer, kitabın basım yılı.

Bilimsel Metinler ve Edebi Metinler Arasındaki Farklar

- Bilimsel metinler gerçeđi olduđu gibi, edebi metinler kurgulayarak aktarır.
- Bilimsel metinler somut, edebi metinler soyuttur.
- Bilimsel metinler bir tezi ortaya koyarak açıklar.
- Bilimsel metinlerde dil, açık, yalın ve durudur.
- Edebi metinlerde sözcükler daha çok yan ve mecaz anlamıyla kullanılır. Dil süslü olabilir.
- Edebi metinlerde “üslup”, bilimsel metinlerde ise “mesaj” ön plandadır.
- Bilimsel metinler “nesnel”, edebi metinler de “nesnel” anlatım kullanılır.

Batı Etkisindeki Türk Edebiyatında Makale Türünde Yazılmış Önemli Eserler

- ✓ Tercüman-i Ahval Mukaddimesi / Şinasi (Türk edebiyatında yazılan ilk makaledir.)
- ✓ Şiir ve İnşa / Ziya Paşa
- ✓ Vatan Makalesi / Namık Kemal
- ✓ Edebiyat Üzerine Makaleler / Ahmet Hamdi Tanpınar
- ✓ Kültür ve Dil / Mehmet Kaplan
- ✓ Milli Edebiyat Meseleleri ve Cenap Bey'le Münakaşalarım / Ali Canip Yöntem
- ✓ Evrak-ı Eyyam, Nesr-i Harp, Nesr-i Sulh / Cenap Şahabettin
- ✓ Türkleşmek-islamlaşmak-Muassırlaşmak / Ziya Gökalp

edebiyatnotucom

<https://t.me/edebiyatnotucom>

https://t.me/yazim_noktalama

www.edebiyatnotu.com